

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Valja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-1242

No. 142. — Štev. 142.

NEW YORK, FRIDAY, JUNE 18, 1937 — PETEK, 18. JUNIJA 1937

Volume XLV. — Letnik XLV.

POSEBNA KOMISIJA BO POSREDOVALA V STAVKI

**"STAVKA 80,000 JEKLARJEV JE
HUD UDAREC ZA VSO DEŽELO" —
PRAVI DELAVSKA TAJNICA**

Taft, Harrison in McGrady so bili imenovani za komisarje. — Delavski voditelj je obsul Republic Steel s hudimi očitki. — Film o krvavem spopadu v South Chicago bo igral pri preiskavi policijske brutalnosti važno vlogo.

WASHINGTON, D. C., 17. junija. — Danes je posegla zvezna vlada v veliko stavko jeklarjev, ter imenovala komisijo treh mož, ki bo preiskala vzroke tega ostrega delavskega spora in skušala pobotati nasprotujoči si stavki.

Z dovoljenjem predsednika Roosevelta je imenovala delavska tajnica Perkinsova v komisijo tri moške: Charlesa P. Tafta, sina bivšega predsednika Tafta, Lloyda Garrisona, predsednika juridične fakultete na wisconsinski univerzi ter bivšega predsednika Labor Relations Boarda, in Edwarda F. MacGradyja, pomožnega delavskega tajnika in bivšega podpredsednika Ameriške Delavske Federacije.

Miss Perkins je izjavila, da pomeni stavka 60 tisoč jeklarjev največjo nesrečo za ves ameriški narod.

Uradniki jeklarskih družb in delavski voditelji zaenkrat še niso izjavili, če se bodo pokorili odloku tega razsodišča ali ne.

Philip Murray, predsednik Steel Workers Organizing Committee (SWOC) je rekel, da bodo zastopniki štrajkarjev navzoči, ko bo komisija začela z zaslišanjem. John Brokes, pravdni zastopnik Republic Steel Corporation, je pa dejal po posvetovanju s Perkinsovo: — Naša družba ne bo trdovratna. Stavka nas stane ogromne vsote denarja, in naša edina želja je, da bi bil spor čimprej poravnat.

Komisija se bo sestala šele v soboto, kajti onega dne se vrne McGrady iz Evrope.

Predsednik odbora za organiziranje jeklarjev, Philip Murray, je razpravljal pred posebnim senatnim odborom o stavkovnem položaju ter rekel:

— Bethlehem Steel, Republic Steel, Inland Steel ter Youngstown Sheet and Tube Company so sklenile nečastno zvezo za omalovaževanje vseh postav. V Youngstownu pripravljajo nekaj sličnega kot se je zgodilo na Spominski dan v Chicagu, ko so usmrtili policisti osem štrajkarjev. Zvezna vlada mora posreči vmes ter razpustiti privatne armade oboroženih postopačev in zločincev, s katerimi lomijo jeklarski baroni stavke ter skušajo preprečiti uporabo Wagnerjeve postav.

Senatni odbor je danes zahteval, naj mu Paramount Newsreel Company predloži film, ki predstavlja čikaški masakr.

Murray je rekel: — Družba ni kazala tega filma še v nobenem gledališču. Kakor hitro bi ga gledalci videli, bi začeli demonstrirati proti policiji. Film jasno kaže, kako hladnokrvno so policisti morili štrajkarje.

Senator Thomas iz Utah, ki je bil navzoč pri nekem privatnem predavanju tega filma, je dejal, da prikazuje strašno brutalnost čikaške policije.

— To je bil višek brutalnosti, — je izjavil, — in se le čudim, da ni padlo večje število štrajkarjev. Štrajkarji niso nudili nobenega odpora in niso kazali nobene bojaželjnosti. To je bila enostranska borba — če je sploh mogoče pobijanje označiti za borbo. Film dokazuje, da čikaška policija ni samo skrajno brutalna, pač pa tudi popolnoma nezmožna.

Fašisti strahovito obstreljujejo Bilbao

GREEN JE BRZOJAVIL HITLERJU

Prosil je za pomiloščenje dveh na smrt obsodjenih delavskih voditeljev. — Eden je bil obsojen na dosmrtno ječo.

WASHINGTON, D. C., 17. junija. — Predsednik American Federation of Labor, Wm. Green, je kancelerju Hitlerju brzojavno poslal protest, ker sta bila dva nemška delavska voditelja obsojena na smrt, tretji pa je bil obsojen na dosmrtno ječo. Brzojavka se glasi:

“V imenu ameriških delavcev protestiram proti smrtni obsodbi Adolfa Rembta in Roberta Stamma ter proti obsodbi na dosmrtno ječo Maxa Madalena. Delavci vseh dežel čutijo, da se tiče svobodno delavsko gibanje v katerikoli deželi vseh. Poleg naklonjenosti in bratske zveze, ki jo čutimo do svobodnega organiziranega delavskega gibanja v Nemčiji, smo mnenja, da zahteva demokracija da ne sme noben narod in nobena skupina iskati za sebe dobička z omejevanjem svobode. Povdarjamo, da dobrobit Nemčije zahteva delavsko gibanje, ki deluje svobodno v prid nemškemu delavcu, in da bo Nemčija pridobila na mednarodni dobri volji, ako je nad onimi delavskimi voditelji izrečena obsodba zmanjšana.

V imenu delavcev Združenih držav in v imenu človeške svobode nujno zahtevam nagel in velikodušen preklit teh obsodb.”

BOGATI DAVKOPLAČEVALCI NERVOŽNI

WASHINGTON, D. C., 16. junija. — Senator Pat Harrison je naznanil, da so bogataši, ki so se izognili dohodninskemu davku, zelo nervozni, čimbolj se bliža kongresna preiskava.

Zasliševanje nekaterih bogatašev se bo pričelo v torek in bo cela preiskava javna. — Vsi tedaj so se zveznemu zakladničarju Morgenthauu nekateri že “približali”, da bi se pogodili z njim glede dohodninskega davka.

Preiskovalni odbor, ki sestoji iz šestih senatorjev in šestih poslancev, je imel včeraj prvo sejo, na kateri je sklenil, da bo preiskava odprta javno.

Kot prva priča bo poklican zvezni zakladničar Morgenthau, da navede imena onih bogatašev, ki niso plačali dohodninskega davka in jim da svoj nasvet, kako bi bilo mo-

PROCES PROTI TIERNAŃOVI

Državni pravdnik je za morilko zahteval smrtno kazen. — Ubila je svojo hčer. — Otroka sta ji bila v napotje.

RIVERHEAD, L. I., 17. junija. — Ko je bila sestavljena porota, je imel državni pravdnik L. Barron Hill na porotniški govor, v katerem je zahteval smrtno kazen za Heleno Tierman, ki je ubila svojo 7 let staro hčer Helen.

Hill je rekel, da je imela žena ljubavno razmerje z Geo. Christodulosom, in da bo dokazal, da sta oba o tem govorila, da s svojim zaslužkom ne moreta preživljati dveh otrok Tiermanove.

Christodulos je bil poklican kot priča ter je izpovedal, da je spoznal truplo male Helene.

“Bila je hči one-le gospe,” je rekel ter je pokazal s prstom na obtoženko, nakar je bil zopet odveden v zapor.

May Savage, ki je stara 16 let, je rekla, da je našla dekletovo truplo. Več zdravnikov je pričelo glede poškodb in o vzroku smrti. Železniški uslužbenec in prebivalec kraja so povedali, da so videli, ko je šla Mrs. Tierman z otrokoma v gozd, kjer je bilo najdeno Helenino truplo in ranjeni mali Jimmy, ki se še nahaja v bolnišnici.

Nato je Hill poklical za pričel nekega “Mr. Smitha”. Oče obtoženke, 63 let stari George Smith se je oglasil, korakal mimo svoje hčere, toda državni pravdnik je rekel, da misli železniškega uslužbenca Matthewa Smitha. Oče je rekel častniškarskim poročevalcem, da je bila njegova žena, ki je umrla v Estlandu, prej v morišnici v Center Islip, L. I. — O svoji hčeri je rekel, da je morala biti neumna, ko je izvršila zločin.

Državni policist Francis Kapesser je pričal, tla je v stanovanju Mrs. Tierman našel več stvari, ki jih je hotela vzeti s seboj, ko se je z otrokoma odpeljala na Long Island. — Mrs. Tierman je priznala, da je pripravila vse te stvari na dan pred svojim dejanjem.

Navzlic težkemu zločinu, ki ga ima na vesti, pa Tiermanova ne bo umrla na električnem stolu. Proti večeru je namreč izjavila, da se smatra krivo umora po drugem redu. Čaka jo torej dosmrtna ječa.

BLOMBERG BO ODPOTOVAL NA OGRSKO

Nemški vojni minister bo proučeval honvedski sistem. — Vnanji minister von Neurath bo šel v London.

BERLIN, Nemčija, 17. junija. — Nemški vojni minister feldmaršal Werner von Blomberg bo 28. junija odpotoval na daljši obisk v Budimpešto. S tem obiskom bo von Blomberg vrnil obisk honvedskega ministra generala Roelena. Na svojem obisku na Madžarskem bo von Blomberg proučeval vstop madžarske honvedske armade.

V zvezi z nameravanjem potovanjem vnunjšega ministra Konstantina von Neuratha v Londonu pravi “Deutsche Diplomatische - Politische Korrespondenz”, da je cilj nemške politike zaupno razjasnjenje in odkrito pospeševanje odnosov do vseh držav in delovanje proti snovanju blokov držav. Sporazum štirih velesil v nevmesevalnem vprašanju je znak razjasnitve zaupnega ozračja ter nudi možnost za pojasnjenje drugih problemov. Von Neurathovo potovanje v London kaže pošteno željo, da se vsi nesporazumi poravnajo z zaupnim razgovorom. Von Neurathovo potovanje pa bo tudi imelo dobre posledice za splošni evropski položaj.

LONDON, Anglija, 17. junija. — Potovanje nemškega vnunjšega ministra von Neuratha v London vzbuja veliko zanimanje, ker je imel vnanji minister Anthony Eden do sedaj le malo priložnosti osebno govoriti s von Neurathom.

Von Neurath in Eden bosta mnogo razpravljala o španski državljanski vojni in tudi o novi pogodbi držav zapadne Evrope.

Zaljubljenca sta pila strup.

SUSSEX, N. J., 15. junija. — Dva zaljubljenca, ki sta pila strup, ker jima stariši niso dovolili, da bi se poročila, sta bila najdena nezvestna v občestnem jarku in se nahajata v bolnišnici v resnem položaju. To sta Vincent Iorio, star 20 let iz Hobokena in Josephine Fucci, stara 18 let iz Weehawken. Za samomor sta se odločila v nedeljo ter sta pobegnila z doma. Ko sta popila steklenico strupa, sta se zgrudila in jih je pozneje našel George McCullogh, ki ju je odpeljal v bolnišnico v Warwick, N. Y.

BASKI SO VSE MESTNE ULICE MOČNO ZABARIKADIRALI

HENDAYE, Francija, 17. junija. — Mnogo ljudi je bilo zakopanih pod razvalinami in na tisoče žena in otrok v strahu beži iz mesta, ko fašisti z artilerijo in aeroplani obstreljujejo Bilbao. Pri obstreljevanju se fašisti poslužujejo nemških 12-palčnih topov.

Begunci pripovedujejo, da po ulicah ni bilo mogoče hoditi, ne da bi bilo slišati jekanje in vpitja ranjencev.

Aeroplani pa so tudi poleg bomb metali liste z napisom: “Smrt vas čaka, Franco.”

Baski so z artilerijo in aeroplani izvedli protinapad, ki pa je bil odbit.

Vladni radio v Santandru poroča, da so bili izstreljeni štirje fašistični aeroplani, ko so letali nad Bilbaom. Včeraj so fašisti prvič bombardirali Bilbao, odkar so dospeli v predmestja.

Baski so zabarikadirali ulice in so pripravljeni na boj. Ulice so tudi podminirali, da jih razstrelje, ako bi bil primorsni umakniti se.

VITORIA, Španija, 17. junija. — Baski ne bodo branili starega dela Bilbao, ki se nahaja na desnem bregu reke Nervion. Begunci pripovedujejo, da so Baski utrli samo novi del mesta na levem bregu Nerviona ter se bodo umaknili proti Santanderju, ako mesto ne bodo mogli braniti.

“Železni obroč” utrbl je popolnoma razbit. Fašisti bodo najbrže skušali priti v mesto čez reko Nervion v bližini San Estebana in Arrigorriaga.

LONDON, Anglija, 17. junija. — Nemčija in Italija sta naznanili, da se vrnete v moriško patrolo štirih držav v španskih vodah.

BOLGARSKA JE DOBILA PRESTOLONASLEDNIKA

SOFIJA, Bolgarska, 17. junija. — Kraljica Joana je v sredo ob 5.45 zjutraj povila sina. Vse garnizije so o tem prejtele telefonično poročilo in takoj nato so po celi državi pričeli grneti topovi.

Rojstvo so uradno potrdili ministrski predsednik Jurij Kosevanov, justični minister in zdravniki, med njimi tudi en zdravnik iz Berlina.

Prestolonaslednik bo dobil ime Simon po slavnem bolgarskem kralju v desetem stoletju, ko je prišla Bolgarska do svoje največje moči na Balkanu.

SEVERNI LETALCI SE VRAČAJO

MOSKVA, Rusija, 16. junija. — Trije aeroplani ruske ekspedicije na severni tečaj so odleteli z Rudolfovega otočka, ki se nahaja 560 milj južno od severnega tečaja, proti Rusiji.

DR. HODŽA V BUKAREŠTI

Čehoslovaški ministrski predsed je bil prisrčno sprejet. — V Orlovi bo konferenca Male antante.

BUKAREŠTA, Rumunska, 16. junija. — Čehoslovaški ministrski predsednik dr. Milan Hodža je došel iz Prage v Bukarešto na diplomatičen obisk. Na vseh postajah od meje pa do Bukarešte ga je prebivalstvo prisrčno pozdravljalo. Na železniški postaji ga je sprejel ministrski predsednik Jurij Tatarescu s mnogimi rumunskimi političnimi voditelji, med njimi tudi nekaj voditeljev opozicije. Pozneje se je odpeljal v kraljevo palačo, kjer ga je sprejel kralj Karol. Popoldne je imel dolgo konferenco z ministrskim predsednikom Tatarescuom in vnanim ministrom Viktorjem Antonescuom.

Jutri bo dr. Hodža odpotoval s Tatarescuom v Orsovo na Donavi, kjer bo konferenca ministrskih predsednikov Male antante.

Poglaviti namen konference ministrskih predsednikov je ovreči govorice, da se Mala antanta razhaja. Jugoslovanski ministrski predsednik dr. Milan Stojadinović bo moral na konferenci odgovarjati na Hodževa in Tatarescuova vprašanja glede bodoče jugoslovanske politike in če je Beograd pri volji obveščati ostale dve članici Male antante o kakršnikoli spremembi vnane politike.

“RIBIŠKE LADJE” V PACIFIKU

WASHINGTON, D. C., 16. junija. — Državni departament je naznanil, da bo vlada poslala svoje zastopnike na pacifiško obrežje, da preiskuje delovanje japonskih ribiških ladij v Bristol Bay, ki pa se nahaja izven ameriških teritorialnih voda.

Ameriške ribiške družbe, ki imajo svoja potletja v onem zalivu, so sporočile v Washington, da se nahaja v vodah okoli Alaske nenavadno veliko število japonskih ribiških ladij.

"Glas Naroda"

(A Corporation)

Owned and Published by

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
185 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**"GLAS NARODA"**
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto valja na Ameriko in	Za New York na celo leto	\$7.00
Canada	Za pol leta	\$3.50
Na pol leta	Za inozemstvo na celo leto	\$7.00
Na šest let	Za pol leta	\$3.50

Advertisement on Agreement

Lopisi brez podpis in osebosti se ne priobčujejo. Denar naj se plačevali pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se navede tudi prejšnje bivalne naznake, da hitreje najdemo naslovnik.

Subscription Yearly \$6.00

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242**EKSEKUCIJE V MOSKVI**

Eksekucija osmih visokih vojaških voditeljev v Moskvi je zadala ugledu rdeče armade hujski udarec kot je bil poraz Italijanov v državljanski vojni na Španskem.

Kaj zaleže vojska in tehnična dovršenost na bojišču, če so pa najvišji voditelji špijoni in plačanci sovražne države?

V nobeni drugi armadi se ni zadnje čase nič takega zgodilo. Nadvse žalostno je, da se je vgnezdilo izdajstvo v armado edine delavske države na svetu.

Tudi oni Rusi, ki niso verjeli v krivdo Kameneva, Sokolnikova, Radeka in drugih, so prepričani o krivdi osmih vojaških dostojanstvenikov, katerim je načeloval maršal Tuhačevski.

Rdeča armada ni več tako zanesljivo orožje Sovjetske unije kot je bila nekoč.

Že meseca marca leta 1936 se je raznesla po Parizu in Pragi vest, da so prišli na sled vojaškim zarotam v raznih ruskih vojaških edinicah.

Javnost se pa za te vesti ni dosti brigala, češ, da jih najbrž širijo pristaši bivšega ruskega carja. Letos so se maja meseca poročila ponovila, pa jima je le malokdo verjel.

Kaj so zakrivil ti vojaški dostojanstveniki? Ali so bili resnični špijoni? Najbrž ne. Zarotili so se proti sovjetski vladi in so morali umreti, kajti takim ljudem ni mogoče zaupati obrambe domovine in njenih temeljnih principov.

Na smrt obsojeni generali so bili vojaki, ki bi v slučaju sovražnega vpada zvesto služili domovino na bojišču, nihče pa ni bil vdan s srcem in dušo sovjetom ruskih delavcev in kmetov.

Nekateri med njimi so služili še v carski armadi ter so se spominjali prijateljskih odnošajev, ki so nekoč vladali med častniki nemške in ruske armade. Te odnošaje so skušali kar na svojo pest obnoviti, kar jim je deloma tudi uspelo.

Ene stvari se ne da tajiti: Sovjetska unija gre skozi težko krizo.

"Pravda" sicer ponosno ugotavlja, da je z usmrtnitvijo osmih generalov zatrla zadnja kal špijonaže v sovjetski armadi.

To je precej drzna trditev.

Iz Slovenije.**POD KOLESI BRZOVLAKA**

V bližini postajališča Notranje Gorice se je pripetila huda železniška nesreča, ki je le slučajno ostala brez posledic za mednarodni brzovlak, ki prihaja kratko po 4 uri zjutraj iz Trsta v Ljubljano.

Približno 1 km severno od postajališča Notranje Gorice in južno od postaje Brezovica se križata glavna proga Ljubljana-Trst in banovinska cesta II. reda Brezovica-Vnanje in Notranje Gorice-Podpeč na železniškem prelazu v bližini železniške čuvajnice št. 632. Žena v tej čuvajnici stanujočega železničarja je v zgodnjem jutru zaslislala skozi odprto okno močan ropot nato pa je opazila žvigniti mimo tržaški brzovlak proti Brezovici. Istočasno je slisala, da so se zapirale zapornice dveh v bližini ležečih železniških prelazov. Nič hudega slutela žena se je dvignila v namenu, da odide na delo na svoj vrt. Preden se je dobro zbrala, je opazila, da je prej mimovozeči vlak pripravljen nazaj po progi do njene čuvajnice. Vsa prestrašena je hitela iz čuvajnice, kjer so ji prišli nasproti razburjeni uslužbenci brzovlaka, očita jo ji, da je zakrivila nesrečo. Na vprašanje, kakšno nesrečo, so ji povedali, da se je pripetila nesreča na 100 m oddaljenem železniškem prelazu, kamor pa se ni moglo videti, ker je bila gosta megla. Žena je skupno z železničarji tekla na prelaz, kjer se je nudil strašen prizor.

Par metrov od prelaza severno je ležal v progovnem jarku voznik, ki ni kazal prav nikakih znakov življenja. Truplo je bilo zverženo, glava razbita, udi polomljeni. Na obeh tih stala ležala mrtva konja, ki jima je izstopilo drobovje. Običajni kmečki cestni voz je ležal skoraj pol kilometra daleč na tiri, po katerem je vozil brzovlak, popolnoma razbit. Do tukaj je razbiti voz pricnila lokomotiva. Deli voza so ležali ob progi od mesta nesreče pa do tja, kjer se je vlak ustavil. Dsajajo po prahih in gramozih je voz odbil par kilometrskih kamnov, poškodoval je mali mostiček in še druge železniške naprave. Le dejstvo, da teče vsa proga na tem mestu po ravni, je pripisati, da se vlak ni zgodila kaka nesreča. Ako bi ta del proge ležal v ovinku, potem ni dvoma, da bi brzovlak na razbitih delih težkega voza raztril. Kakšne posledice bi lahko nastale pri mednarodnem vlaku, ki je vozil s polno brzino, kakih 80 km na uro, si ni težko predstavljati.

Ko je osobje brzovlaka videlo, da pač ne more nuditi po-

moči — saj je bilo vse mrtvo — je odstranilo voz s proge, nato pa se je voznja nadaljevala do Brezovice, kjer je bila strašna nesreča prijavljena. Načelnik te postaje je nemudoma z žandarmerijsko postajo ter železniško direkcijo in sodišče v Ljubljani. Z vzgledno naglico je bila žandarmerija na mestu in je v prav kratkem času ugotovila sledeče:

Mrtvec je 20-letni Jože Ogrinc, ki je bil hlapec pri trgovcu Francu Grebencu v Podpeči. Gospodar je Ogrinca poslal pred 4. uro zjutraj v Brezovico po brusilni kamen, in to z dvovpreznim vozom. Res ugodno naključje je hotelo, da je Ogrinca na železniškem prelazu v meglenem jutru zalotil — sedečega na vozu tržaški brzovlak. Ogrinc je še mrtve imel kruh v ustih in tudi so našli v jarku kos kruha. Siromak je torej sedeč na vozu ni nič hudega sluteč zajtrkoval, kakor pač delajo običajno naši vozniki. Ker je njegov voz ropotal, je Jože bližajoči vlak preslišal in v hudi megli tudi prezrl. Brezskrbno je vozil na prelaz. Železniško osobje na brzovlaku voznika na progi zaradi megle seveda ni moglo zadost daleč opaziti, ko pa ga je opazilo, ni moglo nesreče pri taki brzini preprečiti.

Mahoma je težka lokomotiva zgrabila vprego; hlapec je odbilo na levo, oba konja pa na desno, medtem ko je lokomotiva rinila voz z velikim ropotom dalje — gruča je letel na vse strani — dokler se ni vlak ustavil. Vlakovodja je nemudno odredil, da je strojevodja porinil vlak nazaj, z namenom, da nudi pomoč in da prepeljejo še morebitne žive ponesrečence z vlakom v Ljubljano.

ELEKTRIKA JE UBILA UBOGEGA FANTKA

5. junija okrog poldne se je v bližini Dravlj prijetil žalosten dogodek, katerega žrtev je postal komaj šest letni Pavel Štalc, sin delavca Petra Štalca, ki stanuje s svojo ženo in otroki v Zapužah pri Dravljah. Električni tok je na mestu ubil nesrečnega fantka. Nekoliko pred poldnem je mati poslala svoja otroka 9-letnega Franceljina in komaj 6-letnega Pavla s kangleco po mleko h gospej Kregarjevi pri dravljški cerkvi. Gospa je brezposelni družini pomagala s tem, da je dajala mleko zastoj s čimer je bilo ubogi družini v veliki meri pomagalo. Tudi tega dne sta otroka šla po poljski stezi, ki vodi od hiše št. 15 v Zapužah h Kregarjevem, spotoma pa sta nabirala poljskih cvetlic. Nesreča je hotela, da

"GLAS NARODA"
pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

je bila žica električnega daljnovoda utrpana in je visela na tleh. Pavla je električna žica zaničkala in še preden se je mogel pokoriti svarilom starejšega brata, je že zgrabil zanj. Visoka napetost električnega toka — 3700 voltov — je fantka na mestu ubila. Roko mu je popolnoma prežgalo prav do kosti, da je tenka kožica kakor na soncu posušena visela z ožgane roke, tok pa mu je požgal telo tudi po nogah, po srednjem in zadnjem delu telesa.

NA GOLOVEC JE ŠEL V SMRT

Ko se je delavec Janez Dele, ki stanuje v koloniji na Livadi ob začetku Barja, opoldne vračal z Orlega proti domu, je na Golovcu v gozdu, ki ga okoličani imenujejo Medved, opazil moško truplo pod bukvi nedaleč od poti. Pogledal je mrtveca polže in ugotovil, da ima okrog vratu še ostanek tesno zadržane vrvice, ki se mu je bila globoko zarezala v meso.

Zdravnik je ugotovil, da se je moral neznanec na enem izmed dreves tam okrog obesiti, pa se je vrvice pod težo utrgala in se je truplo zmožilo na tla. Zanimivo pa je, da na nobenem drevesu v najbližji okolici ni bilo najti po vrvice kakšne sledi. Po poizvedbah, ki jih je dežurni uradnik uvedel na vse strani, je policija dognala, da gre za truplo 48-letnega Benedikta Krakerja, ki je po rodu Poljan pri Novem mestu.

FANTOVSKI SPOPAD S SMRTNIM IZIDOM

Pred tričlanskim senatom okrožnega sodišča v Celju so se zagovarjali 22-letni delavec Avgust Zakšek, 26-letni čevljar Karel Nadoh, 22-letni čevljarški pomočnik Jože Hietaler in 22-letni pekovski pomočnik Alojz Omerzel, vsi iz Senovega pri Rajhenburgu. Hietaler je bil obtožen, da je v noči na 20.

marca pri fantovskem spopadu blizu Zorkove hiše v Senovem s kolom težko poškodoval Alojza Fabjančiča po glavi, Zakšek, Nadoh, Hietaler in Omerzel pa so bili obtoženi da so pri istem spopadu s koli zdrobili Maksu Kozoletu lobanjo, tako da je Kozole 28. marca umrl za vnetjem možganov. Zakšek je bil obsojen na 10 mesecev, Hietaler na 8 mesecev in Nadoh na 6 mesecev stroge ječe. Omerzel pa je bil oproščen.

Deset milijonov podgan v Parizu

Mlado dekle je v pariški podzemski železnici ugriznila podgana in listi so Parizane ob tej priliki spet opozorili na te netečne glodalke.

Gabriel Petit, član medicinske akademije in specialist za kugo, pravi, da je v mestu ob Seini kakšnih deset milijonov podgan. In Parizani so se spomnili spet na primere črne kuge v letu 1920., ki so jo privlekli podgane. Oblasti pa so ponovno sklenile, da bodo proti nevarnim in gnusnim živalim nastopile z vso odločnostjo.

Francija plačuje vsako leto za uničevanje podgan in za škodo, ki jo povzročajo te živali nič manj nego 900 milijonov frankov. Sedaj pa jim pojejo do kože po tako zvanem "severnem sistemu", ki so ga uporabili najprvo na Danskem in pozneje na Anglijskem. Ta sistem, ki ga ta čas se preizkušajo, obstoji v tem, da se ujete podgane okužijo z neko nalezljivo boleznijo, ki se človeka ne loti. Pariz hoče proti podganom nastopiti torej z bacilsko vojno. Poleg tega pa bodo porušili tudi stare mestne četrti, kjer so poslopja prava gnezda podgan. Gradili bodo nova poslopja. Ta del uničevalne vojne proti podganam je že v polnem teku.

HUMOR.

Hčerka kralja Jurija VI. princesa Lilybeth je v Angliji merila še bolj popularna kakor Shirley Temple v Ameriki. Še pred odstopom Edvarda VIII. se je vrnila nekega dne s poseta z zelo lepimi punčko.

— Kdo ti je dal tako lepo punčko? — jo je vprašala mati.

— Nihče mama, sama sem jo vzela.

In bridko je plakala, ko je morala punčko vrniti.

Peter Zgaga

GOWANDA

Že dolgo let dobivam vsak Božič v posebni zalepki božično karto, na kateri mi vošči Karl Strniša vesele praznike in srečno novo leto.

Nikdar se še nisva videla, le po pisanju se poznavava.

Pot me je zanesla v Buffalo, odkoder je nekaj nad trideset milj do Gowande. Nameraval sem si ogledati Niagarske slapove, pa sem se spomnil nekega littlefallskega rojaka, ki mi je prav pošteno in popravil povedal: — Veš, Niagarski slapovi niso za nas Slovence. Je vse preveč vode.

Mahnli sem jo torej proti Gowandi.

Bila je nedelja pred praznikom. Na postaji pobaram za Slovenski dom, ki je koj onstran železniških tračnic, in se mu že oddale vidi napis. Pri tretji ali četrti hiši vprašam, če je Dom odprt.

— Kar k nam, če ste Slovenci, — mi pravi prijazna gospodinja, ki je v družbi dveh zalih hčera nekaj po vrtu brskala. — Sicer Vas pa poznam, — je dostavila, — pred leti sva bila z možem v New Yorku.

Pazno sem jo motril, pa sem jo bil povsem zgrešil.

— Mi smo Gnezdovi. Jakobova žena sem. To sta pa hčeri in še enega fanta imamo. Hej Jaka! Jaka!

Na pragu se je pojavil moj prijatelj izza davnih let, Jakob Gnezda iz Jeličnega vrha, brat vojskarskega župnika Janeza Gnezde.

Kaj bi Vam pravil? Saj veste, kako je pri takih priložnostih: vprašanje sledi vprašanju, v spominu pa oživi v najpestrejših barvah že precej obledela slika mladosti.

— Baš prav si prišel, — se je veselil Jakob. — Danes ne delam in jutri ne. Šele jutri o polnoči bovo začela z Čalijem Strnišem.

— Strnišo bi rad videl, — mi pravim. — njega najprej, potem pa vse ostale. Saj Vas je munda precej tukaj.

— Dosti nas je. Nekaj jih dela v usnjarni, drugi smo pa zaposleni v tovarni za lim. Depresije nismo skoro nič občutili. To se pravi, zaslužek je bil majhen, toda delali smo kar naprej.

Gowanda leži na ravnini, za njo se pa dviga precej visoko gričevje, kjer ima več naših rojakov lepe farme.

— To je Miller Street, — pravi Jakob. Vidiš tam na koncu? Tam je Čalijev dom.

Iz zelenja in cvetja se je zabliskala bela lična hiša. Vstopiva. — No, zdaj sem Ti ga pa pripeljal, — me predstavi Jakob.

Strnišo sem si vse drugače predstavljala. Smatral sem ga za suhega, resnega možaka pri petdesetih letih. V roku mi pa seže postaven korenjak, gostih las, košatih brk in veselega obraza. Pogled in vsaka kretnja ga izdaja za Dolenjca. Glas mu je nežen in mehak kot je tudi njegova duša nežna in mehka. V vsej naselbini nima sovražnika ali nasprotnika, in s tem je dosti rečeno.

Po pozdravu je bila po pravi dolenjski navadi seveda njegova prva pot v klet, "da bomo lažje katero rekli. kajti s suhim jezikom ne prideš daleč v govorjenju."

Iz majolke se je zaiskrila newyorská kaplja, pogledali smo si v oči, in troje čas je zazvenelo.

Tako sem bil sprejet v Gowandi, ki je z morebitno izjemo Loraina najlepša in najbolj prijazna slovenska naselbina, kar sem jih videl doslej.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 6.50	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.50	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 18.50	Lir 300
\$ 11.70	Din. 500	\$ 27.50	Lir 500
\$ 23.00	Din. 1000	\$ 54.50	Lir 1000
\$ 45.00	Din. 2000	\$ 107.50	Lir 2000

KNA IN OBRN BEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE OBRN PODYRŠENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Na izplačilo veljajo smetki kot spornj navedene, bodali v dinarjih ali lirah dovoljamo to boljšo pogojo.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za vsaki \$ 5.00 — mesečno poslati		\$ 5.00	
\$ 10.00	"	\$ 10.00	"
\$ 15.00	"	\$ 15.00	"
\$ 20.00	"	\$ 20.00	"
\$ 25.00	"	\$ 25.00	"
\$ 30.00	"	\$ 30.00	"
\$ 35.00	"	\$ 35.00	"
\$ 40.00	"	\$ 40.00	"
\$ 45.00	"	\$ 45.00	"

Prejemnik denar v starim kraju izplačilo v dolarjih.

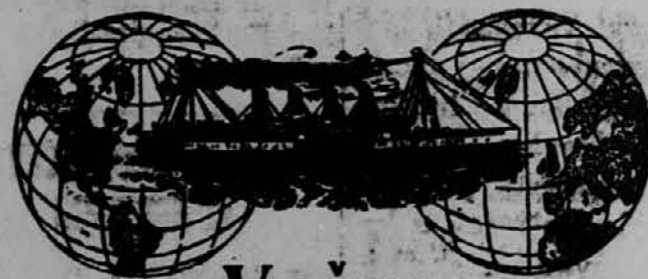
DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CARLE LATTIN ZA PRISTOJNO GL.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"

185 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

ZADNJA ČAST UMORJENIM JEKLARJEM

Deset tisoč očakanih delavcev je izkazalo zadnjo čast osmim jeklarjem, ki so postali na Spominski dan žrtev policije v South Chicagu. Trupla so ležala na mrtvaškem odru v Eagle Hall.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potreben, da je pošten v vseh stvareh. Vred našo dolžno skrbno Vam zameremo dati najboljša pojava in tudi vse potrebne priporočila, da je potovanje udobno in hitro. "Če se ne upne obrniti na nas za vsa pojava."

Mi predstavimo vas, bodi prejšnje za povratna dovoljenja, potni list, vizajo in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Nedržavljan naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratna dovoljenja. RE-ENTRY PERMIT, (tudi nikoli) ali več.

Pitje (tudi) tako za brezplačno navedilo in zagotavljam Vam, da bodo peccati in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)216 West 18th Street
New York, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

MAHAIL ZOŠČENKO:

DOBER ZNANEC

Naj ima čitatelj za svoj denar velik užitek: to povest priobčujem v nevarnosti za svoje zdravje. To je resničen dogodek. Vse je vzeto tako rekoč iz življenjskih virov. In bojim se, da bi me glavni junak za razširjanje takih dejstev ne premlatil.

— No, morda pa ne bo tako hudo. Toda dejstvo preveč kriči. Molčati zares ne morem.

Zgodilo se je to v Moskvi. In v tisti Moskvi je živel za Zacepu moskovski mešan A. F. Carapov.

Ni posebnega ni bilo na njem. Odlikoval se je samo s tem, da je nekoč študiral na isti nižji gimnaziji z nekim zelo visoko stoječim tovarišem. Skratka — z ljudskim komisarjem. Pozabil sem samo, s kakšnim ljudskim komisarjem. — Morda je bil ljudski komisar dela ali socialne politike. Morda pa tudi kaj drugega. Tega si nisem zapomnil.

No in posledica tega je bila, da se je rad pobahal s tem naključjem. Bilijard sva igrala skupaj. In — pomislite — lasala sva se. Tovariš ljudski komisar mu je nekoč baje celo pojele štruce.

O tem dejstvu je A. F. Carapov posebno rad pripovedoval. In pri tem so se mu v obeh vedno lesketale solze od raznih človekoljubnih občutkov in doživljajev.

Toda znova vas opozarjam tovariši. Odgovornosti za to stvar ne prevzamem. Tem manj, ker si je Carapov vso to morda izmislil. Toda to dejstvo je povsem možno. Tem bolj, ker imamo delavsko kmečko vlado. Naši krmariji so iz ljudstva. Nobenih ministrov nimamo. Ministri, to je čista resnica, so lahko jedli v otroških letih piroške s kremo, navadnih štruc pa se pogledali niso. Toda to je povsem verjeten pojav.

Tako torej nekega dne, ko je

Sprevednik se mora pogreti v sobici in morda tudi napisati poročilo.

Skratka, tramvaj ne vozi in ne vozi.

Carapov se je jel malce razburjati. Bal se je, da bi ne zamudil.

Stopil je na ploščadko. Na tistem je že robantil. Tam je stal nekdo. Njegova zunanost je bila neopredeljena, čeprav je bil videti delavec. Nasil je zimsko suknjo. In tudi on se je razburjal.

— Osem kopejk zahtevajo, tramvaj pa stoji.

A. F. Carapov mu je pa dejal.

— Pomislite, tovariš, jaz moram k ljudskemu komisarju. Tu ti pa stoji kakor da se jih to nič ne tiče.

Delavec je pa menil.

— Taki so vedno. Denar jim meči, voziti pa počejo. Na postajališčih služijo. Z električnim tokom stidijo. Le pogledajte — vozač kot zavednejši prihaja, sprevednik, ta mrha, se pa še vedno greje.

Carapov je jel pripovedovati, čemu se pelje in sploh o štručki. Naenkrat je pa zazvonilo. Nategnil se je jermen kar je pomenilo, da lahko tramvaj odpelje.

Na kaj je tisti hip mislil, ostane skrivnost narave. Toda zazvonil je. In dejal je:

— Pa se peljimo brez sprevednika. Bo že kako šlo, če tako grdo ravnamo z nami. Zamuditi vendar ne morem.

In tramvaj je seveda odpeljal.

Peljejo se. Prispeli so do postajališča. Vstopilo je še nekaj ljudi. Carapov je znova zazvonil.

In zopet se peljejo.

Po treh postajališčih so se jeli ljudje ozirati, kje je sprevednik. Gledajo, — ni ga. Gledajo — potnik vleče za zvonec, denarja pa ne pobira.

Kar zvonji, si mislijo. Peljejo se ceneje. In molče.

Tako bi bil morda Carapov prispel ravno do svojega ljudskega komisarja, da ni zaigrala odločilne vloge služba zveze.

Na končni postaji je pa nastal krik in vik. Tramvaj je pobegnil — primite ga — in tako dalje. No, in prijeli so ga na šestem postajališču.

Seveda, prijeli so Carapova. Okolirali so ga. Jeli so ga obkrožati. Najbolj hud je bil vozač. On ga je hotel s svojo mehinasto roko celo kresniti po glavi za tako predrznost. Komaj so ga zadržali.

Glas iz občinstva je dejal:

— Samo tega ne razumem, za kaj ta šema ni pobirala denarja od nas. Sedel bo tako ali tako.

A. F. Carapov je pa prosil in se sploh ni pritoževal, da so ga uničili s to rečjo, da pride zdaj propozno k ljudskemu komisarju.

Toda naj se je tako otepal, mislo ga izpustili, odvlekli so ga na policijo.

Res, čez dve uri so ga izpustili, toda k ljudskemu komisarju ni šel. Brezposelni najemnik je ostal brezposelen od 1920 leta. In vse življenje je jelo teči po starem kopitu.

Toda s tem umetniškim stvarom je hotel avtor reči: Ne bahaj se. Če se pa že bahaj, se peljaj na svojo smrt.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretje pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravčasno poravnati. Poljube naročnino naravnajte nam ali jo plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

VEČINA TEH ZASTOPNIKOV IMA V ZALOGI TUDI KOLEDARJE IN FRATICE; ČE NE JIH PA ZA VAS NAROČE. — ZATO OBISČITE ZASTOPNIKA, ČE KAJ POTREBUJETE

- CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Loushin
- COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Saffin; Walsenburg, M. J. Barak
- INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupančič
- ILLINOIS: Chicago, J. Bevil, J. Lukanich; Cicero, J. Fabian (Chicago, Cl. v. v. in Illinois); Joliet, Mary Bamblich; La Salle, J. Spelich; Mascoutah, Frank Augustia; North Chicago in Waukegan, Mathias Warick
- MARYLAND: Eltimiller, Fr. Vodopivec
- MICHIGAN: Detroit, L. Plankar
- MINNESOTA: Chisholm, Frank Goude; St. Joe, J. Pesel; Eveleth, Louis Goude; Gilbert, Louis Vessel; Hibbing, Joka Povše; Virginia, Frank Hrvatic
- MONTANA: Roundup, M. M. Pustian; Helena, L. Champa
- NEBRASKA: Omaha, P. Proderick
- NEW YORK: New York, Fr. Siroc
- OHIO: Barberton, Frank Trema; Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Benik, John Slapnik; Girard, Anton Nagode; Lorain, Louis Balant, John Kravc; Youngstown, Anton Kikelj
- OREGON: Oregon City, Ore. J. Koblar
- PENNSYLVANIA: Bensenville, John Goude; Broughton, Anton Ivanc; Conemaugh, J. Bressove; Coverdale, in okolici, Mrs. Ivana Rupnik; Export, Louis Buzanich; Farrell, Jerry Okora; Forest City, Math. Kramin; Greensburg, Frank Novak; Johnstown, John Polan; Kravn, Ant. Tancik; Luzerne, Frank Balloch; Midway, John Zest; Pittsburgh in okolici, Philip Progar
- PHILIP PROGAR: Steelton, A. Kram; Turtle Creek, Fr. Schirer; West Newton, Joseph Jovan
- WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Fr. Stab; Sheboygan, Joseph Kikelj
- WYOMING: Rock Springs, Louis Tancik; Diamondville, in okolici, Fr. Siroc
- Vse zastopnike imate v zalogi, katero je pravi zastopnik, se priporočamo.

Zdravstvena služba v Črni gori.

Na 4,715 prebivalcev v zetski banovini pride en zdravnik, na eno bolniško posteljo pa 1,228 prebivalcev. Že iz tega je razvidno, da je zdravstvena služba v Črni gori zelo pomanjkljiva. Tam so kraji, kjer pomeni zdravniški obisk veliko senzacijo. Zdravniška zbornica zetske banovine šteje 193 zdravnikov. Če bi bili ti zdravniki primerno razporejeni po srezih, bi se sicer dalo govoriti o ureditvi zdravstvene službe. Vedeti pa je treba, da je v 8 srezih samo po eden zdravnik, dočim jih je v kotorskem 29, v dubrovniškem pa celo 45. Dalje je med 193 zdravnikov samo 41 specialstov. V vsej banovini je 18 bolnišnic, ki imajo vsega skupaj na razpolago samo 733 bolniških postelj.

Tudi muslimani bodo prevažali mrlice.

V Bosni in Hercegovini so muslimani doslej svoje mrlice samo nosili na pokopališča, zdaj pa je vakufsko poverništvo za sarajevski srez odredilo, naj se v bodoče ženske pogrebi opravljajo z muslimanskimi vozovi, kakor je to navada pri drugih konfesijah. Takoj, ko je izšel ta razglas, so se sarajevski muslimani obrnili na mestno občino s prošnjo, naj se čimprej uredi jo kolovozi do pokopališč, ki so po hribih okrog Sarajeva.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Znanstveni in . . . Poučni Spisi

AMERIKAN NEW AMERICAN INTERPRETER. — Trda vez. 279 strani. Cena 1.40	NAŠE ŠKODLJIVE ŽIVALI v PODOBI in BESEDI. Opisal Fran Erjavec, 224 strani. Broš. .40
AMERIKA IN AMERIKANCI. Spisal Rev. J. M. Trunk. 608 strani. Trda vez. Cena 5.—	OB 50-LETNICI DR. JANEZA EV. KREKA — 94 strani. Cena 25
Opis posameznih držav; priseljevanje Slovencev; njihova društva in druga naravne ustanove. Bogato ilustrirano.	Napisano v spomin možu, ki je prvi med nami uspešno propagiral veliko slovensko slovanstva.
ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO. Sestavil dr. F. J. Kern. Vezano. Cena 2.—	OBRTNO KNJIGOVODSTVO. 258 strani. Vez. 2.50
BURSKA VOJSKA. 95 strani. Cena 40	Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbno, umetno in strojno ključavničarstvo ter železnicarstvo.
BODOČI DRŽAVLJANI naj naroče knjižico — "How to become a citizen of the United States".	ODKRITJE AMERIKE, spisal H. MAJAR. Trije deli: 162, 141, 133 strani. Cena mehko vez. .50
STATES. V tej knjigi so vsa pojasnila in zakoni za naseljenca. Cena 30	Cena vezane .60
BREZPOSELNIŠTI IN PROBLEMI SKRBEŠTVA ZA BREZPOSELNE. 75 strani. Cena 35	Poljuden in natančen opis odkritja novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest ter je sestavljen po najboljših virih.
DENAR. Spisal dr. Karl Engli. 236 strani. Cena 30	PROBLEMI SODOBNE FILOZOFIJE. Spisal dr. F. Veber. 341 strani. Cena 70
Denar ni problem je zelo zapleten in težaven in ga ni mogoče storiti vsakomur jasna. Pisatelj, ki je znan čisti narodno-gospodarski strokovnjak, je razširil svoje delo tako, da bo služilo slehernemu kot orientacijski spis o denarju.	Knjigo toplo priporočamo vsakomur, ki se hoče seznaniti z glavnimi črtami sodobne filozofije.
DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK, spisal Franjo Dular. 278 strani. Cena trda vez. 1.50	RUSKI REALIZEM. Spisal dr. Ivan Prijatelj. 413 strani. Cena 1.50
Zelo koristna knjiga za vsakega živinorejca; opis raznih bolezni in zdravljenje; slike.	V knjigi so opisani predhodniki in dejalni utemeljitelji te svojevrstne ruske struje.
DO OKHIDA DO BITOLJE. 1. del. 44 strani. Cena 70	VELIKA SANJSKA KNJIGA. 8 slikami, 256 strani. Cena 30
Zanimiv potopis s slikami tistih krajev naše stare domovine, ki so Slovencev le malo znani.	SLOVENSKA KUHAČICA. S. M. T. Kalinšek. OSMO POMNOŽENA IZDAJA, 728 strani, lepo trdo vezana. Cena 6.—
GOVEDOREJA. Spisal R. Legvart. 143 strani. 8 slikami. Cena 1.50	STANLEY V AFRIKI. 122 strani. Cena 30
GOSTILNE V STARI LJUBLJANI. 51 strani. Cena 30	Doživljaji slavnega raziskovalca, ki se prvi raziskal "črni kontinent".
Podroben opis starih ljubljanskih gostiln, s katerimi je v gotovi meri svezana zgodovina slovenske prestolice.	SPOMINI. (Spisal Jože Lavtžar.) 243 strani. Cena 1.50
IZ TAJNOSTI PERIODE. 83 strani. Cena 50	V tej knjigi čitaja naš znanli potopisec župnik Lavtžar spomine na svoja brezštevila potovanja.
Poljudni spis o naravoslovju in zvezdovedstvu.	SVETLO PISMO STAREGA IN NOVEGA ZAKONA. 799 in 233 strani. Trda vez. Cena 2.—
IZBRANI SPISI ZA MLADINO. Spisal Franc Levstik. 220 strani. Cena 90	SLOVENSKA KUHAČICA, spisala S. M. Felčiča Kalinšek. OSMO POMNOŽENA IZDAJA, — Obsega 728 strani, slike. Cena trdo vezano 6.—
Levstik. 220 strani. Cena broš. 90	SPRETNOST KUHAČICA. 248 strani. Vezana. Cena 1.45
Levstik. 220 strani. Cena broš. 90	V knjigi je nad šeststo najvažnejših kuharskih navodil.
JUGOSLAVIJA. Spisal Anton Melik. Prvi in drugi del obsega 321 strani. Cena: I. Del 30. II. Del 30	UMNI KMETOVALEC. Spisal Franc Povše. Cena broš. 50
Zemljepisni pregled; natančni podatki o prebivalstvu, gorah, rekah, poljedelstvu.	UVOD V FILOZOFIJO. Spisal dr. Franc Veber. 352 strani. Cena 1.50
KOKOŠEREJA. Sestavil Valentin Razinger. 64 strani. Cena trdovez 50	VOŠČILNA KNJIŽICA. 93 strani. Cena 50
Broš. 35	Zbirka voščilnih listov in pesmi k godovom, novemu letu in drugim prilikam.
KRATKA SRBSKA GRAMATIKA. 68 strani. 30	VOJNA Z JUGOTO. 123 strani. Cena 50
KRATKA ZGODOVINA SLOVENCEV, HEVATOV IN SEBOV. 95 strani. Cena 30	VALENTINA VODNIKA IZBRANI SPISI — 100 strani. Cena 30
KNJIGA O LEPEM VEDENJU. (Urban.) Vez. 1.25	VALENTIN VODNIK SVOJEMU NARODU. — 48 strani. Cena 35
KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU. 111 str. 50	V prvi knjigi so pesmi in basni, dočim ga nam je v drugi knjigi predstavil Vodnika dr. Ivan Pregelj kot pesnika, zgodovinarja, govornika, glasbenika in časnikarja.
KUBIČNA RAČUNICA. Trda vez. 144 str. Cena 75	VODNIKOVA PRATKA za leto 1927. 128 str. Cena 50
Navodila za izračunavanje okroglega, rektanega in tesnega lesa.	Zbirka zanimivih spisov, ki so trajnega pomena.
LEVSTIKOVI IZBRANI SPISI, poezije. 306 str. Cena 70	VODNIKI IN PREROKI. 128 strani. Cena 30
LEVSTIKOVI IZBRANI SPISI. 332 strani. Cena 70	Knjiga je izšla v založbi Vodnikove družbe ter vsebuje življenjske pesmi, ki so s svojimi delom privedli slovenski narod do svobode.
V teh treh knjigah je skrbno vse književno delo našega velikega kritika, pesnika, pisatelja in leksikologa.	ZNANSTVENA KNJIŽNICA, 78 strani. Cena 30
MISTERIJ DUŠE. Spisal dr. Franc Gostli. — 275 strani. Cena 1.—	Zanimivosti iz ruske zgodovine in natančen opis vojaške republike zaporoških konakov.
Razprava o blaznosti in posledicah plančevanja.	ZDRAVILNA ŽELIŠČA. 62 strani. Cena 40
MATERIJA IN ENERGIJA. Spisal dr. Lavo Čermelj. 8 slikami. 190 strani. Cena 1.25	V knjižici najdeš v lepem redu omenjeno vse, kar potrebuješ, da si ohraniš in popraviš svoje zdravje.
Nauk o atomih, molekulah in elektronih. Poljudno pisana razprava o izločitvi moderne znanosti.	ZGODOVINA UMETNOSTI PRI SLOVENCIH, SERBI IN HEVATIH. 137 strani. Cena 1.30
MIKROKOSMOS. Spisal Anton Pevc. 8 slikami. 168 strani. Cena 1.—	Znamenito delo našega znanega umetnostnega zgodovinarja Josipa Mala. V knjigi je 67 krasnih slik.
Knjiga vsebuje veliko sliko ljubavi in ljubezni.	ZDRAVJE MLADIH. 147 strani. Cena 1.30
NAJVEČJI SPREVEDNIK. 150 strani. Cena 75	Higijena doma in v šoli. Opis bolezni pri mladini.
Knjiga vsebuje veliko sliko ljubavi in ljubezni.	
NAROD, KI IZUMIRA. 101 strani. Cena 40	
Poljuden opis najsevernijega naroda na svetu, njegovega jezika in narave.	
NAŠA PRVA KNJIGA. Spisal Pavel Mera. 60 strani. Trda vez. Cena 75	
To je nekak slovenski abecednik, sestavljen po vzoru ameriških učnih knjig. 8 slikami. Primerno za otroke, kateri hočejo naučiti slovenskega pravopisa.	

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Uboga mala Veša

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ORO ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. M.

35

Oče ji naglo vzame zvezek — bere — bere — in iz vsake vrste mu kriči trpeča, mučena otroška duša nasproti. Počeg njega stoji, bere tudi gospa Otilija, kar je Deša napisala s svojo šolsko pisavo. Njeno srce bije hitreje in boljše s strahom, ko pridejo njene oči do vrste — "in tudi vem, zakaj me ne more trpeti." — Kot bi jo polil krop. Ali jo bo Deša izdala? Ta trenutek natančno ve, kar ji je temna slutnja vedno govorila, da Deša takrat ni spala, da je vedela za njeno in Gilmanovo tajnost. Toda naslednje vrste jo zopet pomirijo, ravno one vrste, pri katerih se njen mož najbolj razburi: "Grem k svoji mami" — to more pomeniti samo smrt. "Otilija, ali nismo bili pretrdi?" vpraša Ludvik zbegan. "Trdi?" malo se zasmeje. "Ali sploh se smemo kaj reči? Kako bi jo drugi, ko bi jo zalotili pri tatvini, takoj kaznovali, strogo in trdo! Mi pa — kaj smo napravili? Samo v dobroti smo jo opominjali, da naj prizna — pa nič več."

Po njegovem mnenju ima žena sicer prav, pa vendar ga nekaj sili, da reče:

"... pa smo jo vendar pogladi v smrti!" "Ludvik, ne bodi prenapet! V svojem neumnem strahu je kam šla, mogoče h kakšni latici, mogoče k stari mami. — Samo pazi, jo bodo že pripeljali."

"Misliš?" V ženinih besedah je bilo mnogo verjetnosti, vendar pa Ludvika Aschenbacha to ne more rešiti velike skrbi za otroka. Vedno prebira, kar je pisala. Dozdeva se mu, kot bi čutil prosočni pogled njenih oči, pogled, s kakršnim je včeraj zadrževala svojo nedolžnost in naenkrat ji je verjel.

Ne, do tatiče se otrok njegove sestre ni ponižal! Deša je bila nedolžna. Ko to pove, pravi gospa Otilija.

"Za mene je njen beg najboljši dokaz njene krivde. Videla je, da je bila zalotena in ji nobeno tajenje ni pomagalo." "Ali pa obup, da ji nisi verjeli! Bila je zelo občutljiva za krivice. In ti si bila proti njej pogosto krivična. Saj Deša piše, da ve, da je nisi mogla trpeti, ve tudi za vzrok — kaj pa s tem misliš?"

"Domisljevala si je, da ji ne privoščim jesti," pravi naglo. "Ludvik, saj mi moraš vendar potrditi, da je nistem držala kratko!"

V tem oziru svoji ženi ni mogel oporekati; kajti jedi Deši ni manjkalo, pač pa prave ljubezni in prijaznosti, in ravno to je bilo, pod čemur je Deša toliko trpela. Da bi to razložil svoji ženi, se mu zdi odveč, ker ga ni hotela razumeti. "Deša je le prenapeta in preveč razvajena in si mnogo domišlja. Obljubim ti pa, da ji ne bom ničesar očitala in bom vse molče prezrla, ako se zopet vrne."

Da, ako se zopet vrne! Trudno prepričanje gospe Otilije je vplivalo na Ludvika in je čakal na Dešo.

Pri hišni oskrbnici je ni; žena o tem ničesar ne ve. Pozno gre dr. Aschenbach v svojo pisarno, odkoder pa vsled nemira vsake pol ure pokliče domov, ako se je Deša vrnila. Vedno pa je dobil isti odgovor.

Tudi opoldne se še ni vrnila. Nemir ga muči, da ostro zavrne Frido, ko mu reče:

"Velika predrznost je to, da je kar tako šla! Bo že videla, kadar zopet pride — nobene besede ne bom več izpregovorila z njo."

Dr. Aschenbach more komaj kaj jesti. Zopet bere pismo, ginljivo prošnjo, da bi ji vendar verjel.

Kako ga je s strahom navdajala vrsta "grem k mami!" Da, Deša je bila sposobna za to, to čuti v neizmernem strahu. Kako počasi lezejo ure! Čaka do štirih, potem gre iz pisarne. Sledeč temni sili, se napoti proti reki, ki mirno teče ob pomladansko zelenem bregu.

Dolgo stoji in gleda v temno zelene valove.

Toda nihče mu ne pove, ako je kak otrok v vodi iskal miru. Težko in počasi se obrne in gre domov — mogoče pa je Deša med tem že prišla — za vedno vendar ni mogla ostati, svoj neumni strah je morala premagati.

Toda doma je samo sobarica. Tea mu pove, da je šla milostljiva k šivilji, gospica Frida pa se je šla učiti klavir. O Deši ni še ničesar slišala, o njej ni nikakega sledu, menda se ji ni pripetilo kaj zlega? In tudi Teo prične skrbeti. Kajti otrok je bil sinoči preveč zbegan in je preveč jokal.

Naglo izgovorjene Teine besede pač niso mogle pomiriti tako zbeganega moža.

Kje je Deša? Prišla je dolga, mučna noč, v kateri ni zasnil očesa, medtem ko je njegova žena trdno spala. Nobene misli, nobene skrbi ni posvetila mali Veši, ki se je, kdo ve, kje, iz strahu skrila.

"Bo že še prišla! Kdo ve, pri kateri prijateljici se skriva! Grdo pa je tudi, da je ljudje ne pripeljejo nazaj. Ali pa da bi nas saj obvestili!" je bil njen brezobzirni odgovor na njegove skrbi.

Ali je mogla, ko je vendar sama mati, biti tako brezsrčna? To noč je občutil, da so ga svetovi ločili od take površne žene. Ničesar, prav ničesar več ni občutil do žene, ki jo je nekdanj z veliko ljubeznijo vzel v svoje srce.

Pa tudi naslednji dan se Deša ne vrne. Iskra pomirjenja pa je vendarle v njem: časopisi niso poročali o kakem ponorečem otroku!

Toda sklene, da policiji naznani, da je Deša skrivnostno izginila. Policija se je trudila, da najde otroka, pa vse zaman — izginila je, kot bi se vdrla v zemljo.

Ludvik Aschenbach drugič občuti bolečino po ljubljem otroku. Mogoče je mnogo bolj žaloval po Deši, kot po Hani, svojem lastnem otroku.

V svojem pravičnem čutu se bridko obtožuje, da je Deši delal krivico. Kajti prepričan je, popolnoma prepričan, da je ni gnala iz hiše storjena krivica, temveč obup, kar njenemu zagotavljanju niso verjeli. Bila je nedolžna! Toda kako je prišel nakit v njen žep? Mogoče pri igri? Mogoče je celo Hana v šali nakit skrila, Deša pa o tem ni ničesar vedela — nato pa je Hana zbolela — in bilo je pozlačeno.

Horst, ki tudi ni mogel verjeti v Dešino krivdo, se je strinjal z domnevanjem svojega svaka, nakar ga gospa Otilija zelo ostro zavrne:

(Dalje prihodnjik.)

Vesti iz Primorja.

Na Cerkljanskem in v bližini Črnega vrha

je bilo v poslednjih tednih aretiranih nekaj jugoslovenskih državljanov, ki so brez potnih listov, odnosno obmejnih izkaznic ter na nedovoljenih prehodih prišli čez mejo. Tako sta bila na Selu pri Črnem vrhu aretirana Josip Aljančič in Oldemar Skastler iz Logateca. Blizu Podbrda so aretirali Andreja Omana in Antona Janežiča iz Trzica, v bližini Črnega pa zadnje dni Josipa Merčona iz Radovljice.

Trst in Benetke

Na osnovi posebne konvencije med Italijo in Čehoslovasko se je pred dnevi ustanovila nova proga za potniški letalski promet med Prago in Benetkami. Na tej progi je dobil tudi Trst svoje postajališče v skoraj 30 km oddaljenih Ronkih pri Trzicu. "Popolo di Trieste" je proti takemu zapostavljanju tržaškega mesta in tujsko-prometnega centra ostro protestiral, češ, da se je moral Trst odreči že marsikateri prometni ugodnosti v korist Benetkam.

Rovinska občina

Mo najela posojilo v znesku 350.000 lir na novo ureditev cest in delno kanalizacijo. Puljski pokrajinski upravni odbor je posojilo že odobril. Najeto bo pri osrednjem zavodu za socialna zavarovanja v Rimu.

V Dornbergu

se vrši kakor vsako leto v teh dneh veliki sejem za česnje. Že nekaj dni oddajajo vipavski in goriški kmetje svoje blago prekupčevalcem in neposrednim interesentom v prav velikih množinah. Največ česenj kupujejo trgovci iz Benetk, Vidma in drugih gornje-italijanskih mest ter iz Trsta. Okrog sto stofov pa jih ljudje dnevno prodajo za izvoz v tujino.

Tudi poljedelci

imajo v Italiji posebno fašistično strokovno organizacijo. Zaradi konservativnosti kmečkega prebivalstva pa se ta strokovna organizacija le polagoma širi po deželi. Da bi se kmetje čim prej pritegnili v njene vrste, uživa organizacija razne ugodnosti, zlasti davčne. Njeni člani imajo predvsem pravico plačevati davke v do nekaj oddaljenih obdobjih. Baš te dni je organizacija za Tolminsko naglasila, naj se vsi kmečki posestniki, ki bi radi dosegli ugodnejše davčne obroke, zglašijo v njenih uradih. Zveza bo svojim članom pripomogla tudi do znižanja njihovih davčnih predpisov, če so previsoki.

Iz goriške fašistične organizacije

je bil te dni izključen Josip Fuchs, ker je prekršil fašistiško prisego. Nekaj dni prej je posojilo že odobril. Najeto bo pri osrednjem zavodu za socialna zavarovanja v Rimu.

V bližini Mirna

se je smrtno ponesrečil 70 let stari domačin Dominik Brumat. S kolesom se je po neki stranski poti pripeljal na glavno cesto, ki vodi iz Gorice v Trst. Prav tisti trenutek je pridrvel tam mimo Radislav Omar iz Trsta in je Brumata z vso silo podrl na tla. Nesrečnega starca so dobro uro pozneje prepeljali v goriško bolnišnico. Dobil je hude notranje poškodbe. Njegovo stanje je zelo nevarno.

KOVČEG Z ZAKLADOM BREZ GOSPODARJA.

Na železniški postaji v prestolnici Liechtensteinske, Vaduzu, se je primeril te dni dogodek, ki ga v podrobnostih še niso razčistili.

Trije potniki, ki so se peljali na Dunaj in se ustavili v Vaduzu, so ostavili svojo prtljago v postajni garderobi in so jo hoteli pred odhodom prevzeti. Naključje je hotelo, da jih je nadzorni organ pozval, naj kovčege odprejo, kar se v tem mestu le redko dogaja.

Ko je eden izmed teh potnikov kovčeg ki so mu ga izročili, odprl, je vzkliknil: "Saj to ni moj kovčeg! Ohleka v njem ni moja!" Uradnik je nato obledel dvignil iz kovčega in je odkril v njem dvojno dno. Ko so to dno odprli, so našli v njem švicarske in angleške bankovce v vrednosti skoraj dveh milijonov dinarjev.

Izkazalo se je, da je bil postajni garderobier kovčege v resnici zamenjal in kovčeg v valutami je ležal že štirinajst dni v shrambi. Potniki so nato lahko brez nadaljnjih sitnosti ostavili Vaduz. Doslej še niso ugotovili, kdo je v Vaduzu odložil kovčeg z omenjenim zneskom.

KOLIKO ČASA SME TELEFONIRATI ZAROČENKA?

V Kodanju so imeli te dni nenavaden proces. Neka mlada ženska je tožila gospoda, s katerim je s jokom povedala, da je je s silo spravil iz neke javne telefonske govornice.

Sprva je bil sodnik malo ogorčen nad tem ravnanjem z lepo mlado žensko, njegovo ogorčenje pa se je precej ohladilo, ko je tudi toženec povedal svoje nadloge. Postal je nasilen šele tedaj, ko je tožiteljica prabila že polnih 40 minut v govornici in še ni kazala, da bi jo hotela ostaviti. Tu ni tožiteljici pomagal niti izgovor, da je bila govorila s svojim zaročencem. "Tako nesocialna ne sme biti niti najbolj vroča ljubica," je menil sodnik in je mlado žensko obsodil, da mora plačati vse stroške.

NEKAJ SPLOŠNIH POJASNIL GLEDE POTOVANJA V STARI KRAJ

Iz pisma, ki jih dobimo od rojakov, opazimo, da so še precej v nejasnosti glede potovanja. Večina onih, ki se bodo pridružili temu ali onemu izletu, misli, da se morajo z isto grupo tudi vrniti. To ni pravilno. Izlete se pripravi samo za tja in steer zato, da imajo rojaki priliko potovati skupno tja in imajo s tem več zabave. Za nazaj si pa vsak sam uredi, kdaj je zanj najbolj pripravno. Vsaka karita veta za dve leti, pa še več, če je potrebno. Torej ima vsak izletnik cel dve leti časa za ostati v domovini. Dalje ni potrebno, da bi se vrnili s istim parnikom, ampak si sam izbere parnik, s katerim se bo vrnil. Če je pa slučajno razlika v ceni, pa seveda dobi povrnjeno ali, obratno, doplača, če izbere parnik, na katerem stane vožnja več. Zahteva se samo, da izbere parnik od iste parobrodne družbe kot je bil parnik, s katerim je potoval tja.

Ameriški državljani dobe potne liste za dve leti, nedržavljanji pa dobe potni list samo za eno leto, torej se morajo v tem času vrniti. Nedržavljanji morajo pa obenem imeti tudi povratno dovoljenje, ki se izda tudi samo za eno leto. Pa tudi ti potniki imajo priliko, da si svoje potne liste podaljšajo in ravnostako povratno dovoljenje, če imajo za to zadostne vzroke.

Vsi oni, ki so namenjeni letos potovali v stari kraj, naj si takoj rezervirajo prostore, da ne bo prepozno. Za mesec junij in julij so že skoraj vsi prostori oddani.

Na parnikih, ki so debelo tiskani, se vrše izleti v domovino pod vodstvom izkušenega spremljevalca.

KRETANJE PAKNIKOV - SHIP NEWS

DELO NA SEVERNEM TEČAJU.

Življenje v polarni stanici Severni tečaj že gre svojo normalno pot, kakor da 29 udeležencev Šmidtove ekspedicije že davno prebiva tam daleč na severu. Znanstveniki so se z vso vmo lotili svojega dela, šotori in hišice so urejene, radijska postaja deluje v koči iz ledu in snega. Filmski operater Trojanovski pridno snema film, ki bo edinstven na svetu, za znanost gotovo najvažnejši, kar jih poznamo. Vreme je še vedno nestanovitno, oblaki se pode nizko nad taboriščem, piha močan severovzhodni veter. Ledeno goro je zanašalo zadnje dni proti jugu.

Radiotelegrafist Krenkel ima še vedno polne roke dela, redno oddaja poročila o življenju na ledeni gori in o vremenu. Poleg tega sprejema mnogo pozdravnih brzojavk, ki prihajajo preko močne wellenske postaje in Rudolfovega otoka. Letala so bila skrbno pregledana in pripravljena so že za povratek. Vrnejo se na Rudolfov otok, odkoder poročajo o snegu in mrazu 7 stopinj pod ničlo. Letališče je stalno pripravljeno, da sprejme od severnega tečaja vračajoča se letala. — Lažja letala so se opetovano dvignila, da ugotove, kakšno je vreme. Čim pride s tečaja vest o startu težkih letal, jim polete lahka naproti. Na ledeni gori ostanejo samo štirje mošje — Papanin, Krenkel, hidrolog Širšov in magnetolog Fedorov.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA" NAJSTAREJŠI SLOVENSKE DNEVNIK V AMERIKI

- 12. junija: Ile de France v Havre; BERENGARIA v CHERBOURGU; Saturnia v Trst
- 23. junija: Queen Mary v Cherbourg
- 20. junija: Rex v Genoa
- 23. junija: Bremen v Bremen; Lafayette v Havre
- 23. junija: NORMANDIE v HAVRE; AQUITANIA v CHERBOURG; Washington v Havre
- 3. julija: Conte di Savola v Genoa; Berengaria v Cherbourg; Champlain v Havre
- 6. julija: Europa v Bremen
- 7. julija: Queen Mary v Cherbourg
- 9. Ile de France v Havre
- 10. julija: Vulcania v Trst
- 14. julija: Normandie v Havre; Aquitania v Cherbourg; Manhattan v Havre
- 17. Rex v Genoa; Bremen v Bremen
- 21. julija: Berengaria v Cherbourg
- 23. julija: EUROPA v BREMEN
- 24. julija: Saturnia v Trst; Champlain v Havre
- 25. julija: Washington v Havre; Queen Mary v Cherbourg
- 29. julija: Ile de France v Havre
- 31. julija: Conte di Savola v Genoa
- 3. avgusta: Bremen v Bremen
- 4. avgusta: Aquitania v Cherbourg; Normandie v Havre
- 6. avgusta: De Grasse v Havre
- 7. avgusta: Rex v Genoa
- 10. avgusta: Europa v Bremen
- 11. avgusta: Queen Mary v Cherbourg
- 14. avgusta: Vulcania v Trst; Champlain v Havre
- 18. avgusta: Normandie v Havre; Aquitania v Cherbourg
- 19. avgusta: Bremen v Bremen
- 21. avgusta: Paris v Havre; Conte di Savola v Genoa; Berengaria v Cherbourg
- 4. avgusta: Roma v Genoa
- 5. avgusta: Queen Mary v Cherbourg
- 6. avgusta: Ile de France v Havre; Europa v Bremen
- 8. avgusta: Lafayette v Havre; Saturnia v Trst

ZA KRATEK ČAS IN ZABAVO

NASLEDNJE KNJIGE TOPLO PRIPOROČAMO LJUBITELJEM ZDRAVEGA HUMORJA

DOMAČE ŽIVALI. 72 strani. Cena	30
GODČEVSKI KATEKIZEM. 61 strani. Cena	25
LUMOREŠKE IN GROTESKE. 180 strani. Cena	80
Trda vez. Cena 1.-	
12 KRATKOČASNIH ZGODBIC. 72 str. Cena	25
PO STRANI KLOBUK. 159 strani. Cena	50
POL LITRA VIPAVCA, spisal Felgel, 136 str.	60
PREDTRŽANI, PREŠERN IN DRUGI SVETNIKI V GRAMOFONU. 118 strani. Cena ..	25
SANJSKA KNJIGA	60
SLOVENSKE SANJIVEC. 90 strani. Cena	40
SPAKE IN SATIRE. 150 strani. Cena	90
TIK ZA FRONTO. 150 strani. Cena	70
TOKRAJ IN ONKRAJ SOTLE. 67 strani. Cena ..	30
TRENUTEK ODDIHA (Knjiga vsebuje tudi šaligre "Vse naše"). 180 strani. Cena	50
VELIKA ARABSKA SANJSKA KNJIGA	150
ŽENINI NAŠE KOPRNELE. 111 strani. Cena ..	45

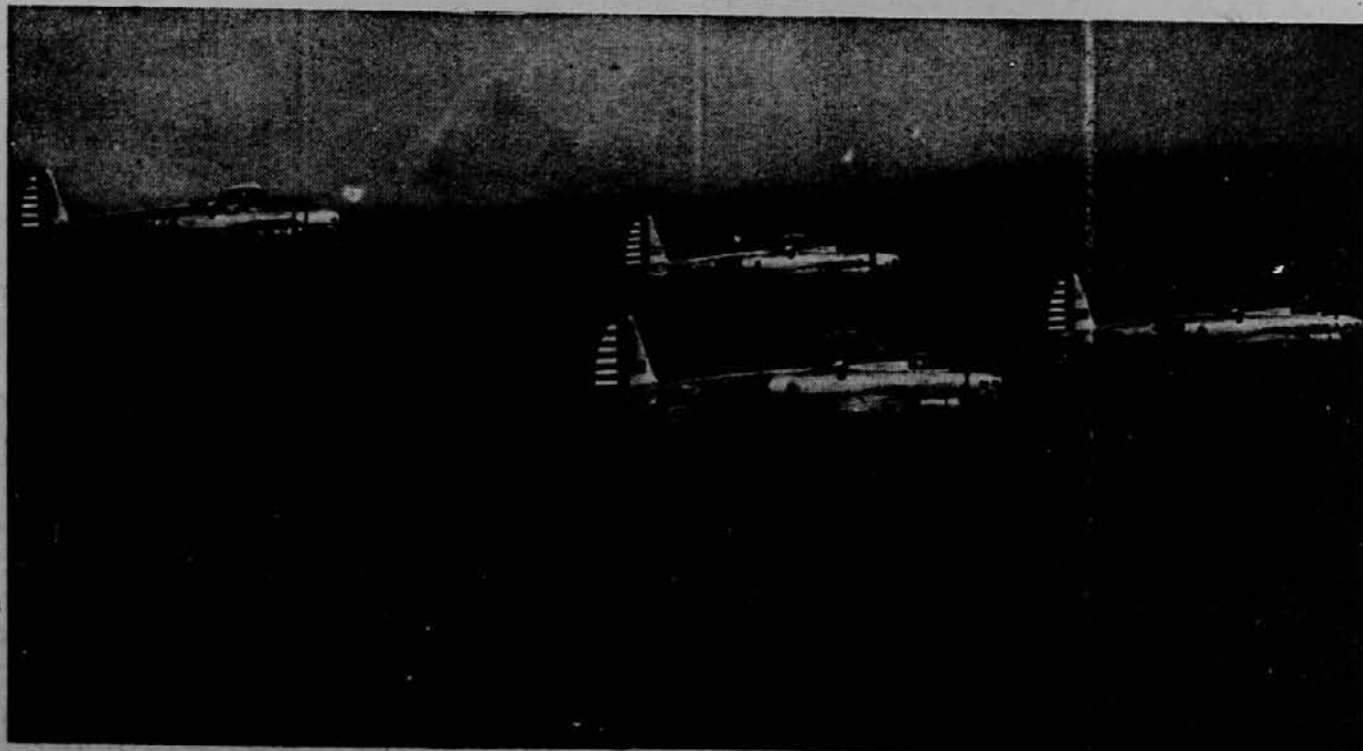
TE KNJIGE LAHKO NAROČITE PRI:

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

NOVE "LETEČE TRDNJAVE" AMERIŠKE ARMAD

Štirje najnovejši ameriški bombniki so vprizorili nad New Yorkom poskusni polet. Preleteli so 1700 milj.

Za vsa pojasnila glede potnih listov, cen in drugih podrobnosti se obrnite na

POTNIŠKI ODELEK "GLAS NARODA"

216 W. 18th St. New York

Posebno naj hitre oni, ki namenjajo potovati meseca junija ali julija, kajti za ta dva meseca so na vseh parnikih skoro že vse kabine oddane.